U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Ch. G. Ch.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem, se sídlem Akademika Heyrovského 1178/6, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2013, č. j. 29 Az 8/2012 – 65,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Janu Urbanovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 3. 2012, č. j. OAM-389/ZA-06-ZA09-2010 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Podle žalovaného bylo během správního řízení objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava, že bude pronásledován a zabit policisty proto, že byl v Nigérii členem hnutí MASSOB. Během řízení však podle názoru žalovaného žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné usuzovat, že ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, žalobcovu výpověď žalovaný shledal jako nevěrohodnou, včetně příběhu o zabití jeho otce. Jeho obavy žalovaný označil za účelově zveličené a rovněž poukázal na řadu nesrovnalostí, které ve výpovědích žalobce objevil. Podle názoru žalovaného žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení žádného typu mezinárodní ochrany.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2013, č. j. 29 Az 8/2012 – 65, zamítnuta. V odůvodnění tohoto rozsudku soud uvedl, že neshledal žádná pochybení v průběhu správního řízení ani v napadeném rozhodnutí žalovaného. Podle názoru krajského soudu se žalovaný vypořádal se žalobcem uváděnými informacemi objektivně a dostatečně. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobcova výpověď je nevěrohodná, když poukázal na rozpory v jeho výpovědích a gradaci jeho výpovědi při soudním jednání, při němž nebyl žalobce schopen časově zařadit pohřeb svého otce, ačkoliv jde v jeho výpovědi o důležitou událost, a konstatoval, že ani on ani žalovaný nemohl dospět k závěru, že žalobce splňuje podmínky pro udělení kteréhokoli typu mezinárodní ochrany.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též stěžovatel) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), tedy pro tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto vadu mělo být rozhodnutí správního orgánu zrušeno, a pro nepřezkoumatelnost rozsudku spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů v rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, pokud mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Namítané vady řízení spatřuje stěžovatel v nedostatečném množství relevantních podkladů, které si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil, a v tom, že žalovaný nikterak neprověřil pravdivost tvrzení a důkazů, které stěžovatel předložil, zejména pokud jde o důkazy z internetových portálů zabývajících se problematikou hnutí MASSOB.

Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí spatřuje stěžovatel ve skutečnosti, že krajský soud nepřihlédl k jeho námitce, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné z důvodu opakovaného porušení povinností plynoucích z § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaný podle stěžovatele zanedbal svou povinnost zjistit řádně stav věci a nevypořádal se se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí. Ani krajský soud se podle názoru stěžovatele se všemi jeho námitkami řádně nevypořádal, zejména pokud jde o možnost jeho pronásledování pro příslušnost k hnutí MASSOB a křesťanské komunitě. Odůvodnění rozsudku krajského soudu považuje stěžovatel za nedostatečné, když soud nijak neobjasnil a nezdůvodnil, jak hodnotil skutečnosti uváděné stěžovatelem a spokojil se pouze odkazem nebo zopakováním argumentace žalovaného. Stěžovatel přitom poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je povinností krajských soudů vypořádat se v odůvodnění svých rozhodnutí se všemi námitkami účastníka řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že popírá její oprávněnost, protože se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný uvádí, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, se stěžovatelem vedl pohovory, při nichž mu dal možnost uvést všechny důvody pro opuštění vlasti a popsat potíže, kterým tam čelil. K tomu i sám žalovaný shromáždil řadu materiálů týkajících se politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Nigérii. Před vydáním rozhodnutí dostal stěžovatel příležitost se

s obsahem shromážděných podkladů seznámit a vyjádřit se k nim, čehož využil a žádné připomínky nevznesl. Žalovaný také nesouhlasí s názorem stěžovatele, že se nezabýval důkazy, které mu nabídl stěžovatel, a odkazuje na správní spis, z něhož plyne, že se jimi naopak zabýval pečlivě. Žalovaný má rovněž za to, že ani rozsudek krajského soudu netrpí nedostatečností odůvodnění, krajský soud se vypořádal se všemi stěžovatelovými námitkami a jím předloženými důkazy, své závěry zdůvodnil a objasnil, popsal své úvahy a důvody svého rozhodnutí.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto judikátu *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“*

O přijatelnou kasační stížnost se tak podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.

2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:
a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud úvodem konstatuje, že jakkoli je smyslem azylového práva poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut mezinárodní ochrany je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Pokud jde o námitku nedostatečného množství relevantních podkladů, které si žalovaný podle názoru stěžovatele pro své rozhodnutí opatřil, a fakt, že nikterak neprověřil pravdivost tvrzení a důkazů, které předložil stěžovatel, Nejvyšší správní soud se s ní neztotožňuje. Ze správního spisu je zřejmé, že žalovaný shromáždil dostatečné množství relevantních a různorodých materiálů, z nichž lze učinit objektivní závěry o situaci panující v Nigérii a o případných rizicích, která mohou hrozit příslušníkům hnutí MASSOB. Ze správního spisu rovněž plyne, že se žalovaný řádně zabýval i důkazy, které předložil sám stěžovatel, když jej vyzval, aby upřesnil, které z nich se týkají konkrétně jeho osoby, a tyto nechal přeložit z anglického jazyka do češtiny a dále s nimi v řízení pracoval. Nejvyšší správní soud nemá v tomto směru žalovanému co vytknout, neboť žalovaný nejenže sám shromáždil dostatek důkazů, přihlédl i k důkazům předloženým stěžovatelem a prověřil jejich pravdivost, ale prověřil i jejich relevanci ve vztahu ke stěžovatelovým tvrzením. Z takto učiněných zjištění pak vyšel, když uzavřel, že stěžovatelem vyslovované obavy jsou zveličené, jeho výpovědi rozporné a nevěrohodné a tento názor rovněž dostatečným způsobem zdůvodnil.

Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani námitce stěžovatele, že krajský soud nepřihlédl k jeho tvrzení, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné z důvodu opakovaného porušení povinností dle § 2 a § 3 správního řádu. Tuto námitku krajský soud dostatečně vypořádal v odůvodnění svého rozsudku, stejně jako stěžovatelova tvrzení týkající se nebezpečí plynoucího z jeho příslušnosti k hnutí MASSOB a křesťanské víře. Krajský soud uvedl, že křesťanství je druhým nejrozšířenějším náboženstvím v Nigérii a pro stěžovatele tak existuje možnost usídlení v té části země, kde by mohl žít bez problémů. Stěžovatel se navíc v průběhu správního řízení ani jednou nezmínil o tom, že by ve vlasti čelil nějakému

pronásledování pro svou víru, což ostatně sám potvrzuje v doplnění své žaloby prostřednictvím ustanoveného právního zástupce ze dne 26. 7. 2012. Naopak sám uvedl, že určitý čas po smrti svého otce nerušeně pobýval v katolickém kláštеře.

Pokud jde o členství v hnutí MASSOB, byl to právě stěžovatel, kdo nedokázal ani ve správním řízení ani v řízení před soudem relevantním způsobem prokázat, že se podílel na politické činnosti hnutí MASSOB a byl pro to pronásledován nigerijskými bezpečnostními složkami. Za situace, kdy z materiálů shromážděných žalovaným vyplývá, že řadoví členové tohoto hnutí nečelí pronásledování, tvrdil žalobce, že jediná aktivní forma jeho zapojení do činnosti hnutí MASSOB spočívala v účasti na fotbalových utkání při výročních oslavách. To však bylo žalovaným i krajským soudem správně hodnoceno jako nedostatečné pro založení azylově relevantního důvodu. Stěžovatelova výpověď o kořenech a situaci hnutí MASSOB pak tento závěr jen potvrdila svou nepřesvědčivostí a mezerovitostí, a to i s ohledem na jeho tvrzené studium politologie a vysokou inteligenci.

Konečně ani námitka nedostatečného odůvodnění rozsudku krajského soudu není opodstatněná. Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění krajského soudu za dostatečné, jasné a přezkoumatelné. Je přirozené, že pokud krajský soud dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný, tak na jeho závěry odkázal, vždy však zdůvodnil, jaká úvaha jej k takovému závěru vedla a odkázal i na dokazování provedené v soudním řízení. Takovému postupu nemůže Nejvyšší správní soud nic vytknout.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 120 a § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta. Stěžovateli byl pro řízení před krajským soudem ustanoven zástupcem advokát, podle § 35 odst. 8 s. ř. s. zastupuje takto ustanovený advokát stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokáta byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, a to za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti ze dne 15. 2. 2013 ve výši 3100 Kč, dále advokátu náleží náhrada hotových výdajů ve výši jednoho režijního paušálu 1 x 300 Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky). Protože ustanovený advokát prokázal, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o tuto daň, jež činí 714 Kč. Ustanovenému advokátu se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2013

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu